

Procedura postępowania z dzieckiem sprawiającym trudności wychowawcze i przejawiającym agresję

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz. U z 2015 r. poz. 2156 z późn.zm.),
- *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz.U. z 2016 r. poz. 895 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz.U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69 ze zm.).

Cele procedury:

- osiągnięcie celów wychowania przedszkolnego określonych w podstawie programowej, w szczególności w zakresie budowania u wychowanków systemu wartości i wzmocnienia orientacji w tym, co dobre, a co złe, w zakresie kształtowania u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach oraz w zakresie rozwijania umiejętności społecznych, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi,
- eliminowanie agresji jako zagrożenia dla bezpieczeństwa wychowanków korzystających ze świadczeń przedszkola,
- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych wobec dzieci wykazujących objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- uświadomienie rodzicom dziecka ich roli w procesie wychowawczym i wypracowanie metod współpracy pomiędzy przedszkolem a rodzicami w pokonywaniu trudności wychowawczych,
- zapobieganie zachowaniom niepożądanym wychowanków, w szczególności o charakterze powtarzalnym,
- wskazanie działań zapobiegawczych (profilaktycznych) oraz naprawczych (korekcyjnych) w stosunku do zachowań dzieci sprawiających trudności wychowawcze.

I. Reguły postępowania doraźnego wobec przejawów agresji

1. Zarówno każdy nauczyciel, jak i inny pracownik przedszkola zobowiązany jest do przeciwstawiania się przejawom agresji ze strony wychowanków.
2. W sytuacji gdy nauczyciel zauważa pierwsze symptomy złości/rozdrażnienia u wychowanka, staje przy nim – odwołuje się do zasad, proponuje metody rozładowania złości, stara się wyciszyć je, pomóc w rozwiązaniu problemu.
3. Gdy metody opisane w pkt. 2 nie okazują się pomocne, a zachowanie dziecka eskaluje - izolowane jest ono od grupy – wyprowadzane przez nauczyciela (bez użycia siły- zgoda rodzica -załącznik 1.) w celu odseparowania od ilości bodźców, wyciszenia w innej sali/gabinecie lub jeśli odmawia wyjścia z sali, wyprowadzana zostaje grupa np. na salę zabaw (ze wsparciem). O takiej sytuacji natychmiast informowany jest Dyrektor Przedszkola, który wyznacza osobę do pomocy (zarówno do sprawowania opieki nad grupą jak i do pomocy nauczycielowi). Podejmując interwencję wobec dziecka przejawiającego agresywne zachowanie, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim wychowankom, a także sobie.
4. Reakcja wobec przejawów agresji powinna być adekwatna do skali zagrożenia spowodowanego agresją, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju dziecka.
5. Podejmując interwencję wobec dziecka przejawiającego agresję, należy powstrzymać się od przejawiania w stosunku do niego agresji fizycznej i słownej (nie należy: obrażać dziecka, zawstyżać go ani oceniać; ocenie podlega zachowanie, a nie osoba). Reakcja powinna być stanowcza, a przekaz słowny prosty i jasny.
6. Działaniom skierowanym na usunięcie bezpośredniego zagrożenia powinna towarzyszyć próba wyciszenia dziecka poprzez rozmowę (krótkie komunikaty, nie oceniające i nie prowokujące dziecka/ odwrócenie jego uwagi)
7. Użycie siły fizycznej jako środka przymusu jest ostatecznością w przypadku konieczności powstrzymania dziecka przed zadaniem ciosu innej osobie, w celu rozdzielenia bijących się dzieci czy pozbawienia dziecka niebezpiecznego przedmiotu, jeśli odmawia ono jego dobrowolnego oddania. W przypadku gdy, zachowanie agresywne powtarza się, eskaluje, dziecko nie reaguje na próby wyciszenia, komunikaty słowne, izolacje od grupy - rodzice proszeni są o wyrażenie zgody (załącznik 2.) na przytrzymanie dziecka (osoba dorosła siada za dzieckiem, jednym ramieniem przytrzymując ręce dziecka, nogami przytrzymuje nogi dziecka, a drugą ręką chroni głowę dziecka, gdy to próbuje ugryźć, opluć lub uderzyć nauczyciela).
8. Następnie nauczyciel – świadek zdarzenia zawiadamia telefonicznie rodziców o agresywnym zachowaniu dziecka i prosi o niezwłoczny osobisty kontakt na terenie przedszkola.
9. Jeśli osobą poszkodowaną jest drugie dziecko – nauczyciel wychowawca zawiadamia o zdarzeniu rodziców dziecka poszkodowanego i prosi o przybycie do przedszkola oraz

Dyrektora przedszkola. Jeśli jest to konieczne Dyrektor lub wychowawca grupy zawiadamia Pogotowie.

10. Wychowankowie, przeciwko którym skierowana była agresja, powinni zostać otoczeni opieką, a w razie doznania przez nich krzywdy powinna im zostać udzielona pomoc.
11. Osoba podejmująca interwencję, niebędąca wychowawcą grupy, do której uczęszcza dziecko przejawiające agresywne zachowanie, informuje o zdarzeniu wychowawcę.
12. Wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem prezentującym agresywne zachowanie w celu wyjaśnienia powodów niewłaściwego zachowania (po uspokojeniu się dziecka).
13. Fakt agresywnego zachowania dziecka powinien być odnotowany w zeszycie obserwacji, a rodzice powinni zostać zapoznani z zaistniałą sytuacją (podpis rodzica pod notatką).

II. Reguły postępowania systemowego wobec dziecka sprawiającego trudności wychowawcze i przejawiającego agresję

1. Wychowawca grupy w ramach działań profilaktycznych omawia podczas zebrań grupowych z rodzicami dzieci wzajemne relacje między przedszkolem a środowiskiem rodzinnym dziecka, obowiązki w zakresie współdziałania w procesie wychowawczym oraz zakres odpowiedzialności za zachowanie dziecka.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązywania problemów dziecka.
3. W przypadku powtarzających się przejawów agresji i innych zachowań powodujących trudności wychowawcze nauczyciel przeprowadza z rodzicami dziecka rozmowę, w której omawia problem. Informuje ich o dotychczas podjętych działaniach ukierunkowanych na korekcję niepożądanych zachowań dziecka oraz o zaplanowanych działaniach wychowawczych. Zobowiązuje rodziców do współpracy w realizacji przedstawionych czynności i wskazuje zadania możliwe do podjęcia w środowisku rodzinnym dziecka. Działania te nauczyciel dokumentuje notatką służbową.
4. Nauczyciele zobowiązani są do wspomaganie rodziców w pracy wychowawczej z dzieckiem, m.in. poprzez doradztwo w zakresie dobrych praktyk wychowawczych, wskazanie odpowiedniej literatury, proponowanie odpowiednich zabaw i ćwiczeń do realizacji w środowisku rodzinnym, przekazanie informacji o instytucjach wspomagających rodzinę.
5. Wychowawca dziecka sprawiającego trudności wychowawcze podejmuje działania w celu organizacji dla niego oraz ewentualnie także dla jego rodziców form pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
6. W razie niemożliwości przezwyciężenia trudności wychowawczych, wynikającej z braku współpracy ze strony rodziców dziecka lub z innych zaniedbań obowiązków rodzicielskich, Dyrektor Przedszkola rozważa poinformowanie o sytuacji sądu rodzinnego o zastosowanie

- środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji dziecka; zgłoszenie i wypełnienie niebieskiej karty; wnioskowanie o terapię rodzinną.
7. Jeśli Dyrektor uzna za słuszne wszystkie zachowania agresywne, zagrażające zdrowiu i/lub życiu dziecka agresywnego i/lub innych dzieci czy pracowników zgłaszane są na Policję (i powtarzane są wcześniejsze kroki procedury).
 8. W przypadku nieskuteczności podejmowanych przez przedszkole działań i niemożności przewyciężenia w dłuższym okresie trudności wychowawczych, w szczególności jeśli zachowanie dziecka trudnego powoduje stałe zagrożenie dla innych wychowanków, Dyrektor rozważa możliwość skreślenia dziecka z listy wychowanków przedszkola.

Procedura wdrożona w życie 1.09.2023r

DYREKTOR PRZEDSZKOLA
S. Bindas-Piotrkowicz
dr Sylwia Bindas-Piotrkowicz

Załącznik nr 1

Warszawa,.....

Zgoda

Wyrażam zgodę na odseparowanie mojego syna/córki od grupy rówieśniczej w sytuacjach, kiedy jego/jej zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub innych uczniów.

Data i podpis rodzica

Załącznik nr 2

Warszawa,.....

Zgoda

Wyrażam zgodę na przytrzymywanie mojego syna/ córki..... w sytuacjach, kiedy jego/jej zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub innych uczniów.

Data i podpis rodzica